خرید آنلاین در gajmarket.com

پرسش متن

صفحهٔ ۱۹ کتاب درسی

• **آموختید که انسان‌ها با آگاهی و ارادهٔ خود به کنش اجتماعی می‌پردازند و با همین کنش‌ها در ساختن جامعه و فرهنگ و تداوم آنها مشارکت می‌کنند، اما آیا این بدان معناست که ما همواره می‌توانیم هر طور که بخواهیم جهان اجتماعی (جامعه و فرهنگ) را بسازیم یا تغییر دهیم یا اینکه جامعه و فرهنگ پس از آنکه پدید آمد، الزام‌هایی دارد که بر کنش‌های ما تأثیر می‌گذارد؟**

درست است که آدمی از اراده و اختیار و قدرت تغییر برخوردار است، اما بدان معنا نیست که می‌تواند هر آن‌گونه که بخواهد جهان اجتماعی خود را بسازد. قطعاً انسان‌های توانمند و قوی به لحاظ شخصیتی و فکری فرهنگ‌ساز بوده‌اند (مانند انبیا) و توانسته‌اند مسیر یک جامعه را تغییر دهند اما بدان معنا نیست که این امر همیشه شدنی است. انسان و جامعه در یکدیگر تنیده شده‌اند، بر هم تأثیر می‌گذارند و تأثیر می‌پذیرند. هیچ انسانی نمی‌تواند جامعهٔ خویش را نادیده بگیرد، حتی اگر درصدد تغییر آن باشد. پیامدهای پدیده‌های اجتماعی گاهی چندان گسترده می‌شوند و نفوذ می‌یابند که مانند پیامدهای پدیده‌های طبیعی به نظر می‌رسند.

• **یکی از جامعه‌شناسان (آگوست کنت) معتقد است که سهم مردگان در ساختن جامعه بیشتر از سهم زندگان است؛ یعنی سهم پیشینیانِ ما در ساختن جامعه بیشتر از ما بوده است. همچنان که سهم ما در ساختن جامعه و فرهنگ آیندگان بیش از آیندگان است. شما در این باره چه فکر می‌کنید؟** گذشتگان بسیاری از آداب، رسوم، باورها، ارزش‌ها، هنجارها، نمادها و... را در گذر زمان در بستر یک جامعه گسترانیده‌اند. فرهنگ و جامعه‌ای که برای ما به میراث رسیده است حاصل سده‌های متمادی از زیستن نیاکان ما و چالش‌هایی است که آنها با مشکلات داشته‌اند. ما نیز در پیوند با گذشتگان به سر می‌بریم و می‌توانیم در مسیر تداوم یا تغییر جامعه و فرهنگ خود حرکت کنیم و به نسل بعد از خود بسپاریم.

گفت‌وگو کنید

صفحهٔ ۲۱ کتاب درسی

با راهنمایی دبیر خود، دربارهٔ دو فرهنگ متفاوت و فرصت‌ها و محدودیت‌هایی که برای بشریت به همراه داشته‌اند، گفت‌وگو کنید.

می‌توانیم به دو فرهنگ دیکتاتوری و فرهنگ مردم‌سالاری دینی توجه کنیم. در فرهنگ مردم‌سالاری دینی این فرصت برای مردم فراهم می‌آید که آرا و اندیشه‌های خود را آزادانه بازگو نمایند. در تصمیمات جامعه مشارکت کرده و نسبت به تعیین سرنوشت خود تأثیرگذار باشند. با داشتن مطبوعات و رسانه‌های آزاد جلو خودکامگی حاکمان را بگیرند و بر عملکرد آنها نقد کنند. در چنین فرهنگی محدودیت‌هایی هم وجود دارد، به عنوان مثال افراد تا جایی آزاد می‌باشند که حریم دیگران را در هم نشکنند و ارزش‌های الهی را نادیده نگیرند. اما در فرهنگ دیکتاتوری، حق انتخاب مردم نادیده گرفته می‌شود. فرد دیکتاتور تمام منافع جامعه را در اختیار خود می‌گیرد و فرصت ظهور اندیشه‌های مخالف را از بین می‌برد. در چنین فرهنگی، فرصت‌ها بیشتر در اختیار فرد دیکتاتور است و دیگران را بهره‌ای از آن فرصت‌ها نیست.

مفاهیم اساسی

صفحهٔ ۲۲ کتاب درسی

فرهنگ، فرهنگ عمومی، خرده‌فرهنگ، ضد فرهنگ، خرده‌فرهنگ موافق

خلاصه کنید

صفحهٔ ۲۲ کتاب درسی

- فرهنگ، روح و جان یک جامعه است.

- فرهنگ: شیوهٔ زندگی مشترک انسان‌هاست. - فرهنگ عمومی: همهٔ مردم در آن اشتراک دارند.

- فرصت‌ها و محدودیت‌ها و نیز آرمان‌ها و ارزش‌ها معیاری برای ارزیابی جوامع و فرهنگ‌ها می‌باشند.